

ÁZERBÁJDŽÁN

AKTUÁLNÍ POTŘEBY EKONOMIKY A MOŽNOSTI PRO ČESKÉ FIRMY

Během několika posledních let se ázerbájdžánská vláda aktivně snažila přilákat zahraniční investice. V oblasti zahraničních investic v roce 2021 situace zaznamenala oživení. Experti očekávají, že objem přímých zahraničních investic v období 2022 – 2026 se bude pohybovat v rozmezí 3,3-3,7 % HDP. V roce 2022 mířilo do ropného sektoru 82 % z celkové hodnoty zahraničních investic, s nejvýznamnějším investorem se stala Velká Británie. Zahraniční investice do vládních prioritních sektorů pro ekonomickou diverzifikaci (zemědělství, doprava, cestovní ruch a ICT) jsou zatím omezené. Cílem střednědobé hospodářské strategie pro období navazující na poslední krizi, odrážejícím se ve vládním Akčním plánu ze 4. dubna 2020, je stimulovat domácí výrobu i spotřebu. Očekávat lze privatizaci některých státních podniků.

Výrazně se v současnosti ázerbájdžánská strana orientuje na získávání investic formou budování společných výrobních podniků, nebo i otevírání filiálek zahraničních firem na území Ázerbájdžánu.

Aktuální sektorové příležitosti:

Energetika – Export ropy a plynu je hlavním příjmem státního rozpočtu. Petrochemickému průmyslu je díky tomu věnována zvláštní pozornost a modernizace stávající infrastruktury je jedním z velkých témat. Země v rámci diverzifikace začala projevovat zájem o obnovitelné zdroje energie, jejichž potenciál je na pevnině odhadován na 27 000 MW. Pobřežní potenciál je Světovou bankou odhadován až na 157 GW. Zároveň probíhá modernizace elektrické soustavy a jsou zaváděny programy pro zvyšování efektivity při využívání elektřiny. Evropská banka pro obnovu a rozvoj v roce 2023 odstartuje projekt na modernizaci osvětlení ve městě Gandža s počáteční investicí 12,5 mil. EUR

Ázerbájdžán usilovně modernizuje a rozšiřuje svoji elektrickou přenosovou soustavu, což je spojeno s výstavbou nových linií vysokého a velmi vysokého napětí, transformátorových stanic a také elektráren. V nejbližší době bude Ázerbájdžán rovněž nucen řešit otázku spolehlivého zabezpečení dodávek elektrické energie do odlehlých horských oblastí. Další sférou, kde by české podnikatelské subjekty mohly najít uplatnění, jsou technologie ke zvyšování efektivity využití energií v průmyslových provozech, veřejných objektech i v domácnostech.

Dopravní infrastruktura – Ázerbájdžán chce vybudovat železniční a silniční koridory spojující jádro jeho teritoria nejkratší cestou s nachičevanskou exklávou a dále s Jerevanem i tureckým a íránským územím. Země sama sebe navíc vidí jako transportní hub spojující Evropu s Asií. Do modernizace přístavu v Alatu jsou plánovány investice ze strany Evropské unie až ve výši 11 mil EUR. S příležitostmi pro české subjekty je spojen také rozvoj infrastruktury zahrnující obnovu silniční sítě a řešení složité dopravní situace ve velkých městech. Nejlépe má plán rozvoje dopravní infrastruktury zpracováno Baku, které do roku 2027 plánuje vytvoření systému příměstské železniční dopravy.

Na úspěšné zapojení do roku 2019 dokončené výstavby strategického železničního koridoru Baku-Tbilisi-Kars jako dosud největšího českého investičního projektu v zemi, mohou české subjekty navázat v rámci plánovaného rozšíření vnitrostátní železniční sítě i bakuského metra. Rozvoj infrastruktury, zahrnující obnovu silniční sítě a řešení složité dopravní situace ve velkých městech, ale i modernizaci letišť, je spojen s příležitostmi pro české subjekty, jež mohou Ázerbájdžánu nabídnout nákladní automobily a specializované stavební stroje, ale i technologická řešení mj. v oblasti dopravní telematiky. Modernizace městské a meziměstské autobusové dopravy s sebou nese možnost dodávek autobusů, kde čeští exportéři mohou těžit ze zkušeností s realizací kontraktu na dodávku autobusů před Evropskými hrami 2015.

Zemědělství a potravinářství – Aktivity cílící na zvýšení efektivity v zemědělství a využívání inovativních technologií byly ázerbájdžánskou vládou označeny za strategická východiska sektoru. Tomu je věnována nadstandardní pozornost a je podporován dotacemi a granty až ve výši 40 % ceny výrobku. Ázerbájdžán dlouhodobě řeší otázky spojené s efektivitou využití vody pro zemědělství, jsou tak podporovány projekty inovující stávající strukturu zavlažování a zefektivňující hospodaření s vodou. Evropská banka pro obnovu a rozvoj plánuje rozšířit svoje granty na nákupy zařízení či dobytka pro malé zemědělce ve výši 8,7 mil. EUR.

Zájem je o společné výrobní podniky, zemědělskou techniku, technologie zpracování zemědělské produkce i zařízení na přepracování živočišného odpadu na granulované hnojivo, případně o výstavbu malých bioplynových stanic; potenciál mají i dodávky malých pivovarů a souvisejícího vybavení. Plány rozvoje komplexu Baku Agropark, který patří k nejmodernějším zemědělským podnikům v regionu a svou produkcí vyváží do dalších postsovětských a evropských zemí, zahrnují rozšíření skleníkové plochy, což dává příležitost k uplatnění nových technologií a inovativních technických řešení z ČR. Zájem ázerbájdžánských zemědělců o techniku vychází i ze specifík horského terénu.

Voda a životní prostředí – Ázerbájdžán je klasifikován jako 18. země s největším tlakem na vodu na světě a 61. pokud jde o ohrožení vážnými

přírodními katastrofami. Nedostatek vody se stává rostoucí hrozbou pro udržitelnou budoucnost Ázerbájdžánu v důsledku negativních dopadů změny klimatu a dalších faktorů, včetně skutečnosti, že přibližně 70 % vody používané v Ázerbájdžánu pochází z jiných zemí. Životní prostředí je zároveň ovlivněno následky těžby ropy. Evropská banka pro obnovu a rozvoj plánuje granty ve výši 10 mil. EUR podpořit nakládání s odpady ve městě Gandža.

Sucho z posledních let zvýraznilo zájem ázerbájdžánské vlády o investice do vodohospodářství, což vytváří příležitosti pro česká řešení v oblasti zavlažování a rybníkářství, ale i čištění vod a kontaminovaných půd.